

ZPRÁVY

ČESKOSLOVENSKÉHO ESPERANTSKÉHO VÝBORU INFORMOJ DE ĈEĤOSLOVAKA ESPERANTO-KOMITATO

Číslo
N-ro 7

OSVĚTOVÝ ÚSTAV V PRAZE

Prosinec 1961
Decembro

PŘEHLED ČINNOSTI ČSEV ZA UPLYNULÉ FUNKČNÍ OBDOBÍ

V březnu 1958 ustavilo ministerstvo školství a kultury v dohodě s Ústřední radou odborů Československý esperantský výbor jako poradní orgán při Osvětovém ústavu v Praze pro řízení esperantského hnutí v Československu. Úkoly ČSEV spočívají především:

1. v pomoci čs. esperantistům při jejich ideové výchově
2. v zastupování čs. esperantistů ve stycích se zahraničím
3. v zabezpečování edice publikací pro zahraničí v esperantském překladu
4. v podnětech k vydávání esperantských učebnic, slovníků a jiných pomůcek.

Československý esperantský výbor má 10 členů, které pro první funkční období jmenoval ministr školství a kultury. Jsou to: J. Ambrož (Brno), MUDr. I. Izák (Martin), PhDr. J. Jermář (Praha), T. Kilian (Třebíč), D. Kočvara (Ostrava), J. Kořínek (Brno), A. Malík (Praha), PhDr. M. Šaturová (Bratislava), V. Špůr (Doksy), J. Vítek (Mělník). Výbor si zvolil předsednictvo: Dr. Jermář (předseda), J. Vítek (tajemník) a V. Špůr (pokladník).

Během funkčního období odešli z výboru J. Vítek, J. Kořínek a V. Špůr. Do předsednictva byl zvolen s. Malík, funkci tajemníka vykonával aktivista ČSEV s. František Sviták.

Agenda ČSEV se v průběhu let velmi rozrostla. Jižstována dobrovolnou prací, především členů předsednictva ČSEV. Protože v uplynulém roce dosáhla již takových rozměrů [téměř 1000 protokol. čísel], že nebylo možno ji brigádně zvládnout, uvolnil Osvětový ústav pracovníka, který ji průběžně zajišťuje.

Bylo-li základním úkolem prvního výboru organizační podchycení všech esperantských kroužků na území ČSSR, lze říci, že tento úkol byl splněn, a to i přes velké administrativní potíže, které byly způsobeny tím, že po rozchodu bývalého Svazu esperantistů ČSR neexistoval žádný přehled o aktivních esperantských kroužcích. ČSEV vybudoval úplnou kartotéku všech esperantských kroužků. ČSSR a vydal v 7. čísle „Zpráv ČSEV“ jejich adresář. K 31. 12. 1960 bylo na území ČSSR 107 esperantských kroužků; z toho bylo organizováno při domech osvěty a osvětových besedách 48 kroužků, při ZK ROH 50 kroužků při Parcích kultury a oddechu 4 kroužky, u výrob- nich družstev 2 kroužky, na škole 1 kroužek u Čs. svazu požární ochrany 1 kroužek a v Kult. klubu JZD 1 kroužek. Za rok 1961 vzrostl počet kroužků na 113. Podle přibližného odhadu je v nich organizováno asi 5000 členů. Při tom je nutno si uvědomit, že značný počet aktivních esperantistů stále není zapojen v esperantských kroužcích, protože jejich síť není ještě dostatečně hustá.

Československý esperantský výbor přikročil současně s evidencí k opatřením, aby činnost esperantských kroužků probíhala v duchu zásad socialistické společnosti, aby esperantské kroužky se zapojily do práce příslušných osvětových nebo kulturních zařízení a aby esperantské hnutí bylo očištěno od pozůstatků buržoazní ideologie. Toto se plně podařilo a činnost esperantských kroužků byla postavena na legální základnu, upevněna organizačně i ideologicky.

Styk ČSEV se všemi registrovanými kroužky zajišťují „Zprávy ČSEV“, které vycházejí podle potřeby, zpravidla vždy po plenárním zasedání výboru. Doposud vyšlo 8 čísel. Zprávy nemají charakter časopisu a nejsou ani jeho náhradou; slouží pouze jako metodický věstník pro funkcionáře esperantských kroužků a pro pracovníky osvětových zařízení. Ze strany kroužků se styk s ČSEV upevňuje zejména pravidelnými hlášeními o činnosti. Funkcionáři ČSEV navštívili osobně esperantské kroužky ve větších městech a uspořádali besedy s funkcionáři kroužků o nové organizaci esperantského hnutí a o nových formách práce čs. esperantistů (Praha, Brno, Plzeň, Ústí n. L., Teplice, Ostrava, Opava, Třinec, Hradec Králové, Olomouc, Bratislava, Žilina atd.).

Významnou akcí pro zvýšení ideologické úrovně a pro zapojení čs. esperantistů do současného dění byly semináře pro esperantské funkcionáře, které se konaly ve dnech 21.-23. října 1960 ve Štíříně (zúčastnilo se ho celkem 60 vedoucích pracovníků z 50 esp. kroužků) a ve dnech 26.-27. června 1961 ve Frýdlantu u. Ostr. (viz samostatnou zprávu).

Pokud jde o styk se zahraničím, snažil t se ČSEV o patřičné zapojení do mezinárodního

esperantského hnutí. Hlavní po-; zornost věnoval styku se spřátelenými svazy v socialistických zemích; tak se delegace čs. esperantistů zúčastnila kon gresů národních esperantských svazů ve Varšavě, Sofii, Tarnovu. Rovněž tak byla ČSSR zastoupena na kongresu ženského výboru mezinárodního mírového esperantského hnutí, který se konal v Budapešti. Dobře se rozvíjela i spolupráce s mezinárodní esperantskou asociací UEA se sídlem v Rotterdamu. Přestože ČSEV není členem této asociace, UEA mu pravidelně zasílá veškeré organizační materiály a považuje tak ČSEV za oficiálního představitele čs. esperantistů. Početná čs. delegace se zúčastnila i jubilejního kongresu UEA ve Varšavě v roce 1959, kde zástupci ČSEV byli pozváni na jednání předsednictva UEA.

Předseda ČSEV navštívil v roce 1960 na pozvání Švédské dělnické esperantské asociace Švédsko a uspořádal v mnoha městech přednášky o ČSSR, o našich dějinách a kultuře. Ve švédských esperantských časopisech vyšla řada velmi kladných článků o ČSSR, stejně jako i ve švédském neesperantském tisku.

Celkem lze říci, že přes všechny nesmírné potíže podařilo se ČSEV získat si autoritu na mezinárodním esperantském poli; bude třeba mezinárodní styky rozvíjet a upevňovat ve prospěch propagace ČSSR a socialistického zřízení.

ČSEV radikálně obrátil činnost esperantistů od vnitřního spolkaření směrem k praktickému využití esperanta pro propagaci ČSSR a mírového hnutí. V roce 1960 převzal organizační odpovědnost za československou sekci MEM, která navázala úzkou spolupráci s Čs. výrobem obránců míru. Čs. sekce MEM trvale spolupracuje při vydávání mezinárodního časopisu PACO, na němž se ČSSR podílí dvěma až třemi čísly ročně. Časopis se nyní vydává ve 4000 výtiscích a je zasílán podle ústředního rozdělovníku do 38 zemí. Kromě toho zasílají čs. esperantisté soukromě jednotlivá čísla svým korespondentům, zejména do kapitalistických států. Čs. skupina MEM dodala také několik statí s mírovou tematikou časopisu AŬRORO, který vydává Čs. svaz invalidů pro nevidomé esperantisty v 36 zemích, a to nákladem 400 výtisků. Čs. esperantisté pomohli také rozšiřovat publikaci vietnamských esperantistů o řádění imperialisti v Jižním Vietnamu. Dobrou propagandu konají nálepky na dopisy s textem proti atomové bombě, jimiž čs. esperantisté opatřují své zásilky do zahraničí.

Československému esperantskému výboru se podařilo zajistit v roce 1960 vydání esperantské mutace knížky „Posudte sami!“ (Juĝu **mem!**) — fakta o Československu, a to v nákladu 5000 výtisků. Jen malá část nákladu byla prodána v ČSSR zatímco největší část byla distribuována do zahraničí proti zaslání mezinárodní odpovědky. Knížka byla rozebrána během půl roku a měla velký ohlas; referovalo o ní téměř 50 časopisů, vesměs všechny kladně; příznivý ohlas vedl ke druhému, zdokonalenému vydání, které vyjde v roce 1962. Vyšla i malá skládačka „Československo v číslech“ v esperantské mutaci, dále v roce 1961 esperantský průvodce Prahou, vázaný, ilustrovaný, s barevným plánem města a s literárním obsahem, jeden z nejlépe vypravených esperantských průvodců vůbec.

Značného pokroku dosáhl ČSEV v roce 1961 na úseku spolupráce s Československým rozhlasem. Jde zejména o vysílání Čs. rozhlasu pro zahraničí, kde bylo dosaženo prozatím jednotlivých relací v rámci vysílání v národních jazycích. Poprvé takto zaznělo esperanto ve vysílání pro Rakousko dne 6. července 1961 v 18.50 hod. Podobně 9. a 10. září bylo uskutečněno vysílání o práci esperantistů, se závěrečným esperantským pozdravem, v anglické verzi ve vysíláních pro Anglii, Afriku, Spojené státy, Kanadu, Austrálii a Japonsko. Konečně byl s pomocí rakouské sekce zahraničního vysílání zařazen čistě esperantský rozhovor, trvající déle než 7 minut, opět v rámci pořadu pro rakousko, dne 7. prosince 1961. Byl to vlastně první čistě esperantský pořad, vysílaný Čs. rozhlasem po mnoha letech.

ČSEV všemožně podporoval vyučování jazyka v rámci osvětových zařízení a závodních klubů a snažil se zajistit pro to nezbytné pomůcky. Bylo dosaženo vydání esperantské učebnice od Th. Kiliana a česko-esp. a esp.-českého kapesního slovníku od R. Hromady.

Mimořádnou pozornost věnoval ČSEV zajištění hladkého průběhu letních esperantských táborů a uspořádání Letní koleje esperanta v Lázních Bělohradu v roce 1959. Uspořádání podobných kolejí v letech 1960 [Znojmo] a 1961 (Trenčiariské Teplice) narazilo na organizační potíže, takže se přes veškeré úsilí neuskutečnily. S pořádáním Letních kolejí esperanta, které jsou významným činitelem v našem hnutí, však ČSEV v dalších letech počítá a sám se ujme jejich organizace doposud přenechávané vybraným kroužkům.

Bilance činnosti ČSEV za uplynulé období vychází tedy aktivně, i když nelze říci, že by dosahovala maximálních měřítek. Další úspěchy již závisí na činnorodé práci esperantských kolektivů i jednotlivců ve společném směru: dát esperanto plně do služeb socialistické vlasti, vzájemného dorozumění mezi národy a udržení míru ve světě.

Školení esperantských funkcionářů ve Frýdlantu

Osvětový ústav v Praze ve spolupráci s Československým esperantským výborem připravil na dny 25.-27. 6. 1961 školení funkcionářů esperantských kroužků ve Frýdlantu n. Ostr. jehož se zúčastnilo 63 pracovníků a učitelů z 32 kroužků. S učiteli esperanta byly mimo jiné probrány zvláště některé otázky metodické a didaktické.

Přítomní učitelé a funkcionáři se na školení zabývali zejména třemi základními otázkami:

1. úkoly čs. esperantistů při propagaci světového míru a úspěchů socialistické výstavby v ČSSR,
2. úkoly čs. esperantistů za současné mezinárodní situace se zvláštním zřetelem ke státům Latinské Ameriky a Afriky,

3. prací čs. esperantistů v osvětových a klubových zařízeních, úkoly na úseku ideologické výchovy a otázkami organizačními.

Po kritickém rozboru a prodiskutování uvedených problémů vyplynuly pro další činnost esperantských kroužků tyto závěry: Předním úkolem esperantského hnutí v ČSSR je popularizovat úspěchy našeho socialistického budování a zajistit jeho propagaci do zahraničí. Za tím účelem je třeba

a) zajistit, aby všichni esperantisté byli organizováni v kroužcích při závodních klubech nebo při osvětových zařízeních a aby veškerá propagace do zahraničí se dala prostřednictvím těchto kroužků, nikoliv individuálně;

b) podstatně zintenzivnit mírovou práci esperantistů v ČSSR, a to především zvýšením úrovně československých čísel časopisu PACO po stránce obsahové i výpravy a zajištění odbytu tohoto časopisu mezi esperantskými kroužky cestou soutěže.

Po předneseňých referátech o politické situaci v zemích Latinské Ameriky a Afriky ukázala se možnost i nutnost zintenzivnění styků s esperantisty těchto zemí a projevu morální podpory v jejich boji za hospodářskou i národní nezávislost.

Přítomným funkcionářům bylo doporučeno, aby informovali osvětová zařízení i závodní kluby o výsledcích tohoto školení a aby v kroužcích samotných prosazovali důsledně zásadu koordinace činnosti kroužků s celkovými plány kulturní práce v místě nebo v okrese.

Československému esperantskému výboru bylo doporučeno, aby prozkoumal možnosti dalšího využití esperanta pro propagaci Československa do zahraničí, jakož i možnosti rozšíření edice informačního materiálu v esperantu.

VIETNAMSKÉMU MIROVÉMU SVAZU ESPERANTISTU zaslal ČSEV 20. 8. 1961 dopis, který doslova citujeme: „Drazí soudruzi, prosíme, abyste předali Mezinárodní dozorčí a kontrolní komisi pro plnění dohady o příměří ve Vietnamu naši následující deklaraci: „Jsme velmi rozhořčeni a dotčeni tím, že vietnamská inteligence spolu se všemi mírumilovnými vrstvami v Jižním Vietnamu je vězněna, pronásledována a masakrována vládou Ngo-dinh Diema, a to proti duchu i jednotlivým ustanovením Ženevských konvencí z r. 1954, proti zvyklostem mezinárodního práva zdůrazněných v Chartě spojených národů a v Deklaraci lidských práv. Ve jménu míru a spravedlnosti žádáme, aby Mezinárodní dozorčí a kontrolní komise ve Vietnamu použila účinných prostředků k ukončení shora uvedené situace, aby zajistila demokratické svobody pro inteligenci i široké masy lidu, důsledně podle Ženevských dohod.“ Odpověď Vietnamského mírového svazu esperantistů: „Hanoi, 20. 9. 1961. Vedení ČSEV — Vážení a drazí přátelé. S dojetím a díky jsme přijali váš oficiální dopis s prohlášením proti fašistickému režimu USA — Diema v Jižním Vietnamu. Váš dopis jsme předali Mezinárodnímu výboru ve Vietnamu a současně jsme jej přeložili do vietnamštiny a publikovali rozhlasem a v denním tisku. Znovu Vám děkujeme a přejeme vám hodně úspěchů ve vaší práci esperantem za světový mír a družbu národů.“

Brožura „Generální stávka v bankách r. 1921“ od s. Jaroslava Kabeše, člena ústřední revizní komise KSČ (býv. ministra financí) obsahuje v rámci zajímavé a málo známé historie gen. bankovní stávky, také příznivou zmínku o esperantu jako mezinárodním dorozumívacím prostředku revolučně smýšlející české mládeže:

„Před první světovou válkou nabývalo rusofilství zajímavé formy mezi mládeží. Tenkrát mezinárodní styk velmi usnadňovalo i lehce naučitelné esperanto. V ten čas jsme si dopisovali s Rusy esperantem — např. sám jsem si r. 1912 psal s Alex. Alexejevem z Tomsku, od něhož dodnes mám zajímavý dokument na ty časy a na tehdejší Sibir.“

Brožura vyšla jako zvláštní příloha odborného časopisu Státní banky čs. „Hlas banky“ č. 12/1961.

ZMĚNY A NOVĚ KROUŽKY:

Tachov — předseda EK při OB se odstěhoval do **Bezdružice č. 213** MUDr. E. V a n ě a t a .

Kojetín — EK je nyní při Městském **domě osvěty** (dř. Čs. svaz požár. ochrany).

Lanškroun — EK je nyní: **Jednotný závodní klub při n p. Tesla**. Sch.: úterý 17 hod.

Č. Budějovice — **nyní**: Městský dům osvěty, odbor Esperanto, Mladé 144, Čes. Budějovice. Sch.: MDO úterý 18-20 hod.

Odry ve Sl. — **nyní**: P.: Frant. Poboček, Nadační 7, Odry. J.: Boh. Fr. Petera, Hůrka 44, Odry.

Dvůr Králové — **nyní**: Spojený závodní klub 9. květen. Sch.: 2. a 4. pondělí v měs. klubovna SZK Hankův dům,

Poděbrady — **nyní Dům osvěty v Poděbradech**, esperantský kroužek, P.: Zdeněk Šašek, Táborská 900/III., Mpř.: František Pytloun, Jungmannova 29/I.

110. PRIEVIDZA, Závodní klub ROH —Baník Prievidza, sídlisko. P.: Dr. Anton Ruják, sídlisko 1331, Prievidza, J.: Karol Pavlovič sídlisko 1225-C 5 Prievidza. Sch.: ZK Baník piatok 17 hod.
111. OPAVA, ZK ROH n, p. Ostroj, esp. kroužek Opava, na Rybníčku. P.: inž. Vlastimil Kočvara, Opava, Gogolova 28, J.: Kuzník Jaroslav, Opava, Strossmayerova 9. Sch.: ZK na Rybníčku — pondělí 18.30 hod.
112. JIHLAVA, Rudý koutek ZV ROH Grafia, esperantský kroužek, Jihlava, Srážná 17. P.: Václav Tyráček. Sch.: RK ROH Grafia, každé 2. pondělí 19-16 hod.

Recenze: ČÍNSKÁ ANTOLOGIE

Nová Čína se nevzdává starých tradic, ale rozvíjí je a naplňuje je novým duchem. Opustila okovy mandarinského formalismu a čerpá z hloubek lidové tvůrčí síly. Tímto novým duchem čínské kultury je naplněna literatura posledních let, jak jsme ji poznávali buď z národních překladů, nebo v esperantském znění v časopise „El Popola Ĉinio“. Nyní nám však čínský esperantský svaz připravil příjemné překvapení. Po sbírce novel nazvané „Novou věc novým způsobem“ („Por nova afero nova maniero“) vydal nyní reprezentativní dílo, které se důstojně řadí k podobným sbírkám v jiných národních jazycích. Je to dosud největší esperantská publikace vyšlá v Číně. Jmenuje se „Čínská antologie“ („Ĉina antologio“). Bibliografická data: formát 15x28 cm, 416 stran, 11 černobílých a 3 barevné ilustrace na křídovém papíře, poloplátěná vazba, cena 2 dolary.

Lidé se obyčejně málo zajímají o statistiku. Ale předmluva, kterou pro tuto knihu napsal Mao Tun, předseda Svazu čínských spisovatelů, je četba velmi poučná. Antologie je vybrána jako ukázka tvorby jen z posledních 70 let, z onoho období překotného růstu a všeobecného rozmachu. A čteme tam o kvantitativním přírůstku literárních publikací v tomto období: v roce 1950 vyšlo 156 nových literárních děl, v roce 1958 již 2600; náklad činil v roce 1950 něco přes 2 mil. exemplářů, ale v roce 1958 již přes 39 mil.; Svaz čínských spisovatelů měl v roce 1950 jen kolem 400 členů, loni již měl jich přes 3100.

Mao Tun uvádí také nové rysy, které charakterizují čínskou literaturu: je to především její cíl sloužit lidu; dále literatura se stává předmětem aktivního zájmu mas; do řad spisovatelů vstoupili dělníci, rolníci a vojáci; konečně je to rozvoj kultur národnostních menšin.

Vidíme tedy, že onen netušený rozmach, kterým v posledních letech prošla lidová Čína, nezůstal jen na poli hospodářském, ale projevil se také na poli kulturním.

Čínská antologie, kterou nyní máme v rukou, je podle slibu vydavatelů prvním svazkem, za nímž budou následovat další. Tento svazek obsahuje ukázky z děl třiceti básníků a novelistů, a to 21 básní, 16 novel a 3 črty. Redakčně je vzor-ně vypravena a je opatřena životopisnými údaji a komentářem, jenž usnadňuje pochopení odlehle látky. Na překladech se podíleli zasloužilí čínští esperantisté. S. J. Zee, Pandišo, Censinio, Yang Yongsen, Laulum, I. Ko a Honfan. Jazykovou kontrolu provedli Č. Cen a S. J. Zee.

Jazyková úroveň je velmi dobrá a pro nás evropské esperantisty poučná vzhledem k odlišné struktuře jazyka, z něhož bylo překládáno. Snad stojí za zmínku, že čínští překladatelé krácejí ve stopách a tradicích Zamenhofova stylu, pokud jde o složené tvary slovesné, o nichž se poslední dobou v esperantském tisku tolik diskutovalo.

Není možné v tomto krátkém pojednání probírat a hodpotit jednotlivé básně a povídky Antologie. Chci se však zastavit aspoň u několika:

Básnickou část zahajují verše Mao Cetunga o legendárním Dlouhém pochodu, v nichž je básnickým způsobem používáno starého čínského stylu s náznaky a myšlenkovými zkratkami, čímž báseň nabývá veliké vyrazivosti. Baladický účín má báseň Feng-čiova o sběrači chrastí, který zmrzl v úroci za zimní bouře a jehož přízrak nyní obchází krajem a vyzývá k pomstě na nemilosrdném statkáři. častý motiv je vědomí vlastní síly: „Pod čím se chvějí hory a skály širokým dalekým krajem? To není vichřice to není liják, to je krok dělníků ...“ (Tian Ĝian: „Chvála vlasti“).

Všechna poezie i próza je tendenční —zajisté, neboť vše je podřízeno jedině myšlence: přetvoření přírody i člověka, výchovy ke kolektivistickému myšlení a vědomí odpovědnosti. Povídky a novely zpracovávají motivy převýchovylidí, jsou vyzdvihování noví, socialisticky smýšlející lidé, odráží se v nich rychlost hospodářského rozmachu, který přesáhl všechno očekávání, vidíme v nich i obrodu života národnostních menšin. Umělecky jsou nejlépe zpracovány a vzrušením nabitý novely z partyzánských bojů proti Japoncům.

Tato impozantní, obsahově pestrá kniha jistě najde mnoho čtenářů. Pojí se v ní kouzlo exotiky s ušlechtilými ideály a s napínavým dějem. Doufáme, že se spíní slib vydavatelů a brzy budou následovat další svazky tohoto záslužného díla.

Pumpr.

Pět let esperantského kroužku ve Znojmě

V červnu 1956 jsme založili při Osvětovém domě ve Znojmě esperantský kroužek a zahájili první kursy. Jako všechny ostatní kroužky začínali jsme i my s řadou obtíží a se všemi obvyklými „dětskými nemocemi“. Noví lidé přicházeli a odcházeli. Ale postupně u nás vyrostla skupina obětavých členů, která tvoří dodnes pevný kádr našeho klubu. Jejich soustavnou prací se podařilo uskutečnit řadu pěkných akcí, které možná ukáží kroužkům, které teprve začínají, nové možnosti práce.

Nebudu mluvit o kursech, konverzačních besedách a podobných akcích, které patří k samozřejmé práci každého kroužku. Chci říci jenom několik slov o naší činnosti kulturní, osvětové a politické.

Akce, které u nás měly největší ohlas, jsou naše výstavy. První z nich byla propagační výstava „Esperanto v boji za mír“, kde byly na 21 panelech ukázky korespondence, překladů, časopisů, knih, fotografií, plakátů, turistických brožurek a dalších esperantských materiálů, která nám získala řadu příznivců. Potom následovala řada dalších výstav, sestavených vesměs z našich vlastních materiálů, získaných dopisováním do zahraničí. Byla to výstava „Maďarsko ve fotografii“, burcující protiválečná výstava „Hirošima“, výstava o krásách Bulharska „Pojeďte s námi k moři“, informační výstava „Sovětský svaz v číslech“, výstava o rozvoji Maďarské lidové republiky „Dnešní Maďarsko“, výstava o úspěších čínské lidové republiky „Deset let lidové Číny“. Nejlepší z našich výstav byla „Mezinárodní výstava dětských kreseb“, pro kterou jsme získali 1150 kreseb ze 14 zemí. Tuto výstavu jsme zapůjčili i dalším osmi kroužkům, takže ji zhlédlo celkem přes 40 000 diváků.

Uskutečnili jsme také několik kulturních a politických akcí: pěknou úroveň měl „slavnostní večer“ na počest 100. výročí narození tvůrce esperanta, kde po úvodním projevu a pásmu ze života dr. Zamenhova vystoupilo i Jihomoravské kvarteto se skladbami Mozarta, Schuberta a Chopina. Náš klub organizoval také mohutnou akci pro zákaz atomových zbraní, při které sebrali členové kroužku přes pět tisíc podpisů. Převzali jsme také patronát nad koncertem „Znojemského jara“ a byli jsme hodnoceni jako nejlepší patroni. Uskutečnili jsme také schůzku jihomoravských esperantistů, kde jsme si ujasnili řadu problémů a nastínili další činnost. Pozvali jsme k nám několik zahraničních hostů z nejrůznějších zemí, kteří byli slavnostně přijati na městském národním výboru a byla jim za pomoci OV KSČ a ONV zajištěna auta a umožněna prohlídka našich závodů, nejlepších JZD, historických památek a Vranovské přehrady. Žurnalista Nikolov a publicista K. Kurisu vykonali u nás speciální přednášky pro vedoucí pracovníky osvětových zařízení a pro kulturní pracovníky našeho města. Za naší pomoci bylo vytvořeno v Okresní lidové knihovně esperantské oddělení a zprávy o naší činnosti byly publikovány v tisku a v kulturních kalendářích. Pravidelné zápisy o činnosti klubu jsou také v městské kronice.

Nelze zapomínat také na dopisování, kterým se zabývá většina našich členů. Naše dopisy a balíčky s nejrůznějším informačním a propagačním materiálem, fotografiemi a vyprávěním o našem životě a práci pronikají i do těch zemí, kde oficiální propaganda o nás nemluví příliš lichotivě a získávají naši zemi nové přátele. I v tom je jistě kus dobré politické práce. Proto i naše spolupráce s ostatními kulturními organizacemi je velmi dobrá a pro svou práci nalézáme pochopení u orgánů strany i lidosprávy. Několik čelných funkcionářů je čestnými členy našeho klubu a naše práce byla odměněna 9 čestnými uznáními. To jistě potěší a je pobídkou k další, ještě lepší práci.

To ovšem neznamená, že v klubu jenom pracujeme. Dovedeme se i pobavit, zaspívat si, nebo posedět u skleničky dobrého znojemského vína. Naše pravidelné večírky se stávají už tradičními a vzpomínáme na ně stejně rádi jako na společné výlety a zájezdy na Slovensko, do Ostravy, nebo na Vranovskou přehradu.

Nic světoborného jsme snad v našem klubu za těch 5 let neudělali. Také nám nešlo o nějaké zázraky. Stačí nám vědomí, že svojí drobnou každodenní prací v esperantském hnutí přispíváme ke sblížení lidí celého světa a že pomáháme šířit pravdu o naší zemi.

MILOŠ HRUŠKA,
vedoucí esperantského kroužku při DO ve Znojmě,

Agado de ĈSEK dum la pasinta periodo

En marto 1958 estigis Ministerio por lernejoj kaj kulturo en konsento kun Centra konsilantaro de sindikatoj Ĉeĥoslovakian Esperanto-komitaton (ĈSEK), kiu kunordigas laboron de Esperanto-rondoj ĉe diversaj institucioj en tuta Ĉeĥoslovakio. Dum la unuaj jaroj oni starigis firman organizan bazon de la movado, ekzistinta post la fondiĝo de iama Asocio nur kiel unuopaj grupoj. ĈSEK fondis kompletan ŝliparon de E-rondetoj en ĈSSR kaj eldonis en n-ro 7 de Informoj de ĈSEK ilian adreŝaron. Ĝis la fino de 1960 ekzistis sur la teritorio de ĈSSR entute 107 E-rondoj, la plimulto ĉe uzinaj kluboj. Dum la jaro 1961 la nombro de ili kreskis ĝis 113. Oni povas taksii nombron de organizitaj esperantistoj en Ĉeĥoslovakio je 5.000 membroj. Krom tio restas parto de unuopaj esperantistoj ekster organiza vivo. ĈSEK kontaktas kun la rondetoj ĝenerale per „Informoj de ĈSEK“, kiuj aperadas "laŭbezone, kutime post la plenkunsido de ĈSEK. Oni organizis du gravajn seminariojn (kelktagajn) por funkciuloj de E-

rondoj: en Štiřín apud Praha (21.-23. 10. 1960), kun partopreno de 60 gvidantoj el 50 rondetoj kaj en Frýdlant n. Ostr. en Moravio (25.-27. 6. 1961) — vidu apartan raporton.

Eksterdandaj rilatoj: Delegacioj de ĉeĥoslovakaj esperantistoj partoprenis naciajn E-kongresojn en Varsovio, Sofio, Tarnovo. Same estis ĈSEK renrezentita ĉe kongreso de INEV- KOM en Budapeŝt aŭtune 1961. Bone disvolviĝis kunlaboro kun UEA, kiu daŭre disponigas valoran informan materialon. Multnombra ĉeĥoslovaka delegacio partoprenis la jubilean Universalan Kongreson de Esperanto en Varsovio en la jaro 1959. Prezidanto de ĈSEV, d-ro J. Jermář, entreprenis en 1960 je invito de Sveda laborista asocio de esperantistoj sukcesan pretegevojaĝon tra Svedujo. ĈSEV transprenis organizan laboron de ĉeĥoslovaka sekcio de MEM kaj eldonas PACON du- aŭ trifoje dum la jaro.

Oni sukcesis eldonigi en la eldonejo ORBIS esperantlingvan version de broŝuro „Juĝu mem!“ — faktoj pri Ĉeĥoslovakio en la eldonkvanto de 5.000 ekz. La broŝuro eldonita en 1960 rapide elĉerpigis kaj oni finpreparis novan, pli riĉan eldonon en 1962. Plue oni eldonis faldfolioeton „Ĉeĥoslovakio en nombroj“ kaj en 1961 aperis luksa „Gvidlibro Praha“ intertempe ankaŭ disvendita.

Signife progresadis kunlaboro de ĈSEK kun Ĉeĥoslovaka radio. En 1959 okaze de Zamenhof-jubileo disaŭdiĝis Radio Praha duonhoran programon pri la vivo de aŭtoro de Esperanto, kun specimenoj de la lingvo kaj Esperantista Himno. Poste kelkaj aliaj radiostacioj (ekz. Brno) envicigis programerojn pri Esperanto.

Post jaroj la unua disaŭdigo en Esperanto por eksterlando okazis la 7-a-n de decembro 1961, de 18,50 ĝis 18,58 MET, sur meza ondo de Ĉeĥoslovakio, Praha 233 m, en kadro de regula programo por Aŭstrujo.

Pri instruado de la lingvo oni zorgis en kadro de klerigaj institucioj kaj uzinaj kluboj. Estis eldonita lernolibro de Kilian kaj vortaro de Hromada (1961).

En 1959 okazis Somera Esperanto-Kolegio en Lázně Bělohrad (banloko). Similaj en 1960 (Znojmo) kaj 1961 (Trenčianské Teplice) ne okazis pro organizaj kaŭzoj. Por venontaj jaroj ĈSEK transprenos mem organizadon de la kolegioj.

ESPERANTO SUR ĈS. POŝTMARKO

La unuan fojon ekde la jaro 1918 aperis en Ĉeĥoslovakio poŝtmarko kun Esperanto-teksto. Oni eldonis ĝin okaze de la Tutmonda filatelistika ekspozicio, kiu okazos en Praha en la jaro 1962. ĈSEK prenis preparajn laborojn. Eraran tekston sur la kliŝo oni lastmomente korektis je: „TUTMONDA EKSPOZICIO DE POŝTMARKOJ“.

Poprvé od roku 1918 vyšla v Československu poštovní známka s esperantským textem. Stalo se tak u příležitosti Světové filatelistické výstavy, jež bude uspořádána v Praze v roce 1962. ĈSEV je zastoupen v přípravném výboru. Chybný text na štočku byl v poslední chvíli opraven.

Seminario de e-funkciuloj

Dua tiaspeca seminario okazis je instigo de Kleriga Instituto en Praha 25.-27. 6. 1961 en Frýdlant n. Ostr. kun partopreno de 63 rondet— kaj kursgvidantoj el 32 rondetoj. Oni pritraktis nome la punktojn: 1. taskoj de ĉeĥoslovakaj esperantistoj en la tutmonda pacbatalo kaj en propagacio de rezultoj de socialisma konstruado en ĈSSR. 2. taskoj de ĉeĥoslovakaj esperantistoj en nuntempa internacia situo, 3. laboro de ĉs. esperantistoj en klerigaj institucioj kaj uzinaj kluboj.

Kvin jaroj de e-rondeto en Znojmo

La rondeto fondiĝis en junio 1956 ĉe Kleriga Domo per E-kursoj. Inter diversflanka agado meritas atenton ekzpozicioj. La unua subnomo „Esperanto batalas por la paco“ montris sur 21 tabuloj specimenojn korespondadoj, tradukoj, gazetaraj, libroj, fotoj, afiŝoj, turismaj broŝuroj kaj de alia materialo, kiun la rondeto dum sia mallonga ekzisto kolektis. La ekspozicio altiris aron da simpatianoj. Sekvis aliaj ekspozicioj, nome: „Hungario en fotoj“, „Hiroŝimo“, ekspozicio pri Bulgarujo „Veturu kun ni al maro“, informekspozicio „Sovetunio en nombroj“, ekspozicio pri disvolvo de Hungara popolo respubliko „Nuntempa Hungario“, pri sukcesoj de Ĉina popolo respubliko „Dek jaroj de popolo Ĉinio“. La plej bona el ili estis „Internacia ekspozicio de infandeseĝnaroj“, por kiu oni kolektis 1150 desegnaĵojn el 14 landoj. Ĝi estis pruntita ankaŭ al aliaj rondetoj kaj vidis ĝin proks. 40 000 personoj. Sukcesis ankaŭ prelegoj, precipe de japana verkisto Kei Kurisu kaj bulgara ĵurnalisto N. Nikolov. Oni organizis ankaŭ kulturvesperojn (ekz. okaze de 100-a datreveno de Zamenhof) kun muziko de Schubert, Chopin kaj Mozart. La rondeto partoprenis ankaŭ subskriban kampanjon kontraŭ atomarmiloj kaj kolektis pli ol 5.000 subskribojn. Estas patrono de ĉiujara „Printernpo de Znojmo“ — malgranda muzikfestivalo. La esperanta rondeto modele laboras kaj plenumas la taskon de esperantistaro: helpi la kunvivadon de popoloj kaj diskonigi veron pri la vivo en sia patrujo.

ZPRÁVY ČESKOSLOVENSKÉHO ESPERANTSKÉHO VÝBORU INFORMOJ DE ĈEĤOSLOVAKA ESPERANTO-KOMITATO Vydává/Eldonas: Osvětový ústav, Blanická 4, Praha Řídí: redakční kruh: dr. Jar. Jermář, I. Havaš, I. Zálupský, Redaktas: J. M. Havlík (ved. redaktor — ĉefredaktoro), Tiskla: Presis: Grafia 31 - Jihlava - Q-07*2106